

Slovenská obchodná a priemyselná komora

Číslo: 127/ÚMS/2013

Materiál na rokovanie
Rady vlády SR na podporu exportu a investícií

Organizovanie obchodných misií a obchodných fór Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou

Podnet:

Program rokování Rady v roku 2013

Obsah:

1. Návrh záverov Rady vlády SR na podporu exportu a investícií
2. Predkladacia správa
3. Organizovanie obchodných misií a obchodných fór SOPK

Predkladá:

Peter Mihók
predseda SOPK

Bratislava 23. októbra 2013

Návrh

**ZÁVEROV RADY VLÁDY SR
NA PODPORU EXPORTU A INVESTÍCIÍ**

č.04/03/2013

z 23. októbra 2013

**k Organizovanie obchodných misií a obchodných fór
Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou**

predkladateľ:

predseda SOPK

Rada vlády SR na podporu exportu a investícií

A. berie na vedomie

materiál Organizovanie obchodných misií a obchodných fór SOPK

Predkladacia správa

Materiál „Organizovanie obchodných misií a obchodných fór Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou“ je predložený na rokovanie Rady vlády SR na podporu exportu a investícií (ďalej iba Rada) na základe programu rokovania Rady.

Uvedený materiál bol vypracovaný samostatne v rámci SOPK.

Materiál sa zaoberá organizačnými a finančnými otázkami obchodných misií, ktoré SOPK organizuje ako sprievodné akcie oficiálnych návštev našich štátnych činiteľov v zahraničí a obchodných fór usporadúvaných pri príležitosti návštev zahraničných štátnych činiteľov v SR.

Na záver sa v materiáli navrhuje ďalší postup v otázkach financovania týchto sprievodných akcií.

Organizovanie obchodných misií a obchodných fór SOPK

Úvod

Slovenská obchodná a priemyselná komora organizuje obchodné delegácie, ktoré sa zúčastňujú na obchodných misiách v zahraničí, alebo na obchodných rokovaniach s delegáciami našich zahraničných partnerov v tuzemsku. Tieto akcie vykonáva Úrad komory na národnej úrovni a regionálne komory v rámci svojho VÚC.

Inou významnou skutočnosťou na národnej úrovni je okolnosť, ak sa obchodná misia, obchodné fórum/rokovanie uskutočňuje ako sprievodná akcia návštevy ústavných činiteľov v zahraničí alebo u nás. V takom prípade hrá podstatnú úlohu, z hľadiska realizácie, otázka nákladov na konanie obchodného fóra, predovšetkým v prípade jeho konania na Slovensku.

Organizačné a finančné otázky

Ďalej sa budeme zaoberať organizovaním obchodných fór/rokovaní iba v tých prípadoch, keď sú sprievodnou akciou návštev vysokých štátnych predstaviteľov (tzv. ekonomická dimenzia diplomacie).

Pri organizovaní obchodnej delegácie a samotnej obchodnej misie **do zahraničia** je jednou z prioritných úloh získanie partnera v navštívenej krajine/krajinách a informácie o jeho finančných požiadavkách voči nám. Podľa okolností, o finančných otázkach so zahraničným partnerom sa rokuje. Táto skutočnosť sa musí zistiť ešte pred tým, ako sa budú rozosielať pozvánky na misiu, pretože ich súčasťou je cena, ktorej úhrada sa požaduje od každého účastníka pred nastúpením na cestu. SOPK zabezpečuje všetky služby súvisiace s misiou, preto je cena súhrnom všetkých nákladov na misiu, vrátane ubytovania, miestnej dopravy, prípadného tlmočenia, vybavenia víz, ak sú potrebné, a režijných nákladov na zabezpečenie misie. Z pohľadu recipročného prijatia zahraničnej misie v tuzemsku je výhodnejšie, ak partner požaduje úhradu všetkých externých nákladov. SOPK potom postupuje obdobne pri ich návšteve.

Pomerne zložitejšou je otázka úhrady nákladov pri prijímaní obchodnej misie **zo zahraničia**. SOPK oceňuje spoluprácu s KPR, resp. Úradom vlády, keď je požiadaná o zorganizovanie fóra pre obchodnú delegáciu, ktorá sprevádza vysokého zahraničného predstaviteľa. Tomu zodpovedá aj ochota vždy sa podieľať na nákladoch, ktoré zodpovedajú vynaloženej práci skúsených a odborne zdatných pracovníkov komory a vecných režijných nákladoch súvisiacich s organizáciou akcie. Potrebné je vyriešiť, kto bude znášať externé náklady.

SOPK je toho názoru a myslíme si že oprávnené, lebo vyplýva z logiky veci, že ekonomická dimenzia diplomacie nie je výlučne záležitosťou podnikateľskej sféry a jej reprezentantov, ale že je štátnym záujmom a v štátnom záujme. Teda, ak politická/štátna sféra uznávajú prínos tejto dimenzie vo svojej činnosti a pre svoju činnosť, potom je oprávnená požiadavka mať primeraný podiel aj na nákladoch na jej realizáciu.

Problém je okrem iného aj v tom, že SOPK nemá vlastné primerané priestory, v ktorých by mohla za režijné náklady usporiadať takéto akcie a to i napriek viacerým rokovaniach so štátnymi orgánmi, ktoré by tento problém mohli eliminovať. Na druhej strane, mnohé naše zahraničné partnerské obchodné komory takýmito priestormi disponujú a sú na takej reprezentatívnej úrovni, že spĺňajú štandardy na prijatie aj najvyšších štátnych predstaviteľov.

Zatiaľ sa v reáli pri organizovaní obchodného fóra v tuzemsku vyskytujú takéto prípady:

1. Zahraničný partner sa ponúkne, že on bude hradiť všetky externé náklady ako

prenájom priestorov v hoteli, ozvučovací technika, tlmočnická technika, občerstvenie. SOPK vkladá svoj podiel in natura.

2. Zahraničný partner je svojím spôsobom exotický, najmä jeho návšteva je ojedinelá a je nízky predpoklad jej opätovania z našej strany. V takom prípade sa prvotne vyžaduje jeho finančná angažovanosť v plnej miere, avšak rokovaniami sa môže dospieť k istej modifikácii.
3. Zahraničný partner požaduje úhradu nákladov od slovenskej strany (organizátora) odvolávajúc sa na reciprocitu.

Tretí prípad prekračuje limity SOPK. Z toho dôvodu sa začnú rokovania s príslušnými rezortmi. Napríklad, SOPK nemá záznam o uskutočnení misie do danej krajiny, avšak zahraničný partner (vládna agentúra) argumentuje, že jeho požiadavka je oprávnená, lebo v poslednom období (2-4 rokov) organizoval niekoľko, i keď menších, stretnutí našich podnikateľov, sprevádzajúcich ústavných činiteľov, s domácimi podnikateľmi, vrátane spoločenského programu, bez požadovania úhrady nákladov. Argument, že tieto misie neorganizovala SOPK, ale príslušné rezorty, neakceptuje a žiada úhradu nákladov od slovenskej strany. Kto konkrétne ich bude hradit', nie je jeho starosť.

Prípady reciprocity majú aj iné úskalia, pri ktorých sme vždy v nevýhode. Je to už spomínaná okolnosť, keď zahraničný partner má vlastné priestory na uskutočnenie akcie za reálné náklady, ktoré sú nepomerne nižšie ako naše za usporiadanie akcie v hoteli s najmenej štyrmi hviezdami. Ďalšie úskalie reciprocity je v číselnom nepomere počtu našej delegácie, ktorá navštívila danú krajinu a počtu delegácie, ktorá prichádza z danej krajiny. To sa týka najmä krajín z neďalekého, ale i vzdialenejšieho východu. Náklady jedného a druhého organizátora fóra v pozícii domáceho hostiteľa sa nedajú vôbec porovnať.

Vyššie uvedená skupina prípadov si vyžaduje systémové riešenie s účasťou zainteresovaných partnerov, aby sme sa vyhli ad hoc riešeniam, ktoré sa dohodujú pomerne zložito a zväčša neuspokoja žiadneho partnera. Okrem toho, je to negatívna prezentácia pred zahraničnými návštevníkmi.

Príprava obchodnej misie SOPK do zahraničia

1. Zaslanie návrhu zahraničnej obchodnej komore (list predsedu SOPK predsedovi zahraničnej komory) o (spolu)organizovanie obchodného fóra alebo inej formy obchodných rokovaní.
2. Kópiu listu zaslať nášmu veľvyslanectvu v danej krajine a požiadať ho o spoluprácu v styku s tamojšou komorou/vládnu agentúrou, prípadne kópiu zaslať aj veľvyslanectvu danej krajiny u nás.
3. Odsúhlasenie pracovného jazyka obchodného fóra.
4. Pozvánka na akciu sa uverejní na webovej stránke SOPK a elektronicky sa zasiela firmám z databázy SOPK.
5. Termín uzávierky prihlášok určiť tak, aby zoznam s profilmi slovenských podnikateľských subjektov (v angličtine) mohol byť zaslaný zahraničnému partnerovi 4 týždne pred dátumom konania fóra. Zoznam zaslať aj nášmu zastupiteľskému úradu v danej krajine a udržiavať s ním kontakt.
6. Pripraviť program rokovania fóra, vrátane vystúpení oficiálnych predstaviteľov. Zaslať návrh programu na odsúhlasenie partnerskej komore.
7. Pripraviť zložky o komore a iné propagačné materiály o Slovensku.

V prípade obchodnej misie prijímanej zo zahraničia sa postupuje obdobne, z opačného uhla pohľadu.

Návrh ďalšieho postupu:

1. Misie podnikateľov pri cestách ústavných činiteľov SR do zahraničia

- a) SOPK ako reprezentant podnikateľskej sféry zabezpečí v spolupráci s partnerskými komorami stretnutia slovenských a zahraničných podnikateľov a zorganizovanie podnikateľských fór ako súčasť oficiálnej návštevy
- b) SOPK v spolupráci s partnerskými komorami a členmi slovenskej podnikateľskej delegácie zabezpečí finančné krytie potrebné na zabezpečenie bilaterálnych rokovaní a podnikateľských fór v zahraničí
- c) SOPK na základe poverenia úradov ústavných činiteľov uverejní informáciu o pripravovanej ceste ústavného činiteľa na web stránke SOPK. Pri výbere účastníkov prihliada na obchodné záujmy v súlade so zahranično-obchodnou politikou SR. Účasť konzultuje s kanceláriou ústavného činiteľa a pri príprave spolupracuje s ďalšími inštitúciami zriadenými na podporu medzinárodných aktivít
- d) MZVaEZ zorganizuje v spolupráci s SOPK pred zahraničnou návštevou stretnutie zainteresovaných strán s cieľom určiť priority zamerania návštevy z hospodárskeho hľadiska.

2. Návštevy zahraničných ústavných činiteľov na Slovensku sprevádzaných podnikateľskou časťou delegácie

- a) Úrad ústavného činiteľa SR zadefinuje rozsah sprievodnej akcie (bilaterálne rokovanie, hospodárske fórum). SOPK predloží návrh rozpočtu na danú akciu, ktorá zahŕňa logistické náklady (prenájom priestorov, tlmočenie, občerstvenie, atď.). SOPK nedisponuje vlastnými priestormi na rozdiel od väčšiny partnerských komôr, preto sa akcie konajú v konferenčných priestoroch renomovaných hotelov. SOPK na svoje náklady zabezpečí informovanosť podnikateľskej sféry o konaní akcie a zorganizuje bilaterálne rokovania slovenských a zahraničných podnikateľov
- b) MZVaEZ poverí SOPK ako svojho partnera pri zabezpečovaní a presadzovaní zahranično-obchodných záujmov organizovaným misíí ako sprievodných akcií návštevách ústavných činiteľov do zahraničia. Zároveň poverí SOPK organizovaným stretnutím podnikateľov a realizáciou ekonomických fór pri návštevách zo zahraničia a zabezpečí finančné zdroje na pokrytie nevyhnutných nákladov súvisiacich so zabezpečením predmetných akcií.